

Invasieve duizendknoop

Herkennen en beheeren

Provincie
Antwerpen

Invasieve duizendknopen behoren tot de moeilijkst te beheren groep van planten-exoten in ons land. We spreken over invasieve duizendknopen, omdat het gaat over 2 soorten (de Japanse en Sachalinse) en een kruising tussen beide (de Boheemse duizendknoop). De plant komt oorspronkelijk uit Oost-Azië, maar duikt nu ook bij ons overal op langs wegen, waterlopen en in tuinen.

Hoe herkennen?

Je kan invasieve duizendknopen herkennen aan hun typische bladvorm (zie foto linksboven en linksonder) en de witte bloeiwijze die uit de oksel van het blad groeit. De stengels kunnen rood aanlopen, soms zelfs de hele plant. Gedetailleerde informatie over hoe je de verschillende soorten kan herkennen, lees je op [Ecopedia](#).

Waarom zijn dit probleemsoorten?

De invasieve duizendknopen zijn uitheemse soorten die hier nauwelijks belagers hebben. Bovendien hebben ze een zeer uitgebreid wortelsysteem, stengels die wel 3 tot 4 meter hoog kunnen worden, en woekeren ze in de meest uiteenlopende milieus. Ze belemmeren ook vaak het zicht langs de weg of het fietspad. Eenmaal de plant is gevestigd, is hij zeer moeilijk weg te krijgen. Werkzaamheden op plaatsen met invasieve duizendknopen zorgen er meestal voor dat de hard groter wordt en de plant op nieuwe plaatsen opduikt.

Eerste Hulp Bij Duizendknopen

Wat te doen wanneer je invasieve duizendknopen vaststelt?

Reageer snel:

- Wees er snel bij en pak het probleem van bij de start grondig aan. Soms is het beste beheer niets doen. Bij goed beheer vermijd je mogelijke bijkomende kosten en schade door verspreiding.
- Registreer de locatie op [waarnemingen.be](#) zodat de verspreiding opgevolgd kan worden. Doe dit ook wanneer je de plant verwijdert. Deze duikt immers terug op als kleine restanten achterblijven in de bodem.
- Gebruik de beslissingsboom op [Ecopedia.be](#) om te bepalen welke aanpak best werkt voor jouw situatie. Een foute aanpak kan immers leiden tot grotere besmettingshaarden en nieuwe besmette locaties.

Jonge scheuten van invasieve duizendknoop.

Werkzaamheden moeten goed voorbereid worden. Neem tijdens en na de werken maatregelen om verdere verspreiding via werktuigen en grondverzet te voorkomen.

Gaat het om een kleine oppervlakte (< 20m²) en staat er verder geen invasieve duizendknoop in de buurt? Spit de plant dan manueel uit. Dit moet je heel nauwkeurig doen, er mag geen enkel fragment van de stengels of wortelstukken achterblijven en het uitgespitte materiaal breng je best naar een gecertificeerd composteringsbedrijf. Reinig nadien ook je werkmateriaal.

Gaat het om een grotere oppervlakte?

Dan zijn er verschillende manieren van beheer mogelijk, van helemaal geen beheer, over het uitgraven met machines, het afdekken en isoleren van de plant, hoog maaien, tot permanent begrazen (bijvoorbeeld door schapen).

Zet in op preventie:

... bij elke stap!

- Controleer het terrein voor je start met werkzaamheden: staat er ergens invasieve duizendknoop?
- Zorg bij werkzaamheden voor een goede voorbereiding en planning zodat geen nieuwe locaties besmet worden. Maak duidelijke afspraken met de aannemers en overige betrokkenen.
- Let op gebruik van materiaal (goed reinigen, niet doorgeven ...) zodat plantenrestanten niet ergens anders terecht komen.
- Vermijd verspreiding door grondverzet. Zorg ervoor dat besmette grond afzonderlijk wordt afgegraven, gestockeerd en behandeld. Hou de besmette grond bij voorkeur ter plaatse. Uitgebreide richtlijnen lees je op de site van Ecopedia.
- Dek besmette grond degelijk af en hou deze afgedekt tijdens het transport.
- Zorg ervoor dat er geen stukken wortel of stengels in open water of waterlopen komen: dit leidt tot nieuwe haarden aan de oevers.

Jonge scheuten aan een waterloop (om verspreiding te vermijden, wordt machinaal maaien langs waterlopen met invasieve duizendknoop afgeraden).

Invasieve duizendknoop met grote gesteelde druppelvormige tot hartvormige bladeren met spitse top. De witte bloeiwijze groeit uit de oksel van het blad.

Hou de verspreiding onder controle:

- Maak een beheerplan op met regelmatige controles en nazorg gedurende minstens 5 jaar. Volg ook de nazorg nauwgezet op!
- Betrek de buren wanneer de plant dicht bij perceelsgrenzen staat. De wortelstokken kunnen immers meterslang uitlopen.
- Laat niet maaien op plaatsen waar duizendknoop voorkomt in het terrein, in bermen of aan waterlopen. Het risico is groot dat daardoor fragmenten van de wortelstokken en stengels vrijkomen en op een andere plek terecht komen. Bovendien zal de plant door het maaien sneller uitbreiden.

Verschillende van deze tips vind je ook terug in het drietrapsmodel van de Europese Commissie. Meer over deze aanpak op www.ecopedia.be [drietrapsaanpak](#).

Meer informatie

Enkel in uitzonderlijke gevallen is het gebruik van onkruidverdelgers toegestaan. Meer info over een beheer zonder pesticiden op www.zonderisgezonder.be.

Verschillende nieuwe beheertechnieken worden nog diepgaander onderzocht en zijn in constante evolutie. Meer informatie lees je op de webpagina van www.provincieantwerpen.be [duizendknoop](#)

Op de website www.ecopedia.be [herkenning van Japanse, Sachalinse en Boheemse duizendknoop](#) vind je gedetailleerde informatie over de soort en het beheer. Je leest er ook hoe je de verspreiding door grondverzet kan vermijden en besmette grond kan saneren. Ook de beslissingsboom en een uitgebreid rapport van het INBO met de verschillende beheertechnieken kan je daar terugvinden.

© foto's: Vilda - Yves Adams (cover)
en provincie Antwerpen

Foto cover: Invasieve duizendknoop in bloei langs een fietspad. Wanneer de planten uitgroeien, belemmeren ze dikwijls het zicht op de weg of het fietspad.